

Sygn. akt **III Cz 12/14**

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Leszek Dąbek

SO Magdalena Balion – Hajduk (spr.)

SR(del.) Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 kwietnia 2014r.

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela S. R.

przeciwko dłużnikom A. K. i D. K.

o świadczenie pieniężne

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze P. W. sygn. Km 2795/08

w przedmiocie skargi dłużników na postanowienie Komornika Sądowego z dnia 15 kwietnia 2013r.

na skutek zażalenia Komornika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 9 lipca 2013 r., sygn. akt I Co 1036/13

postanawia:

1. **zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:**

a) **oddalić skargę;**

b) **nie obciążać dłużników kosztami postępowania;**

2. **oddalić wnioski dłużników o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego od Komornika Sądowego.**

Sygn. akt III Cz 12/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 lipca 2013r. Sąd Rejonowy w Zabrze w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela S. R. przeciwko dłużnikom A. K. i D. K. o świadczenie pieniężne prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze P. W. sygn. Km 2795/08 w przedmiocie skargi dłużników na postanowienie Komornika Sądowego z dnia 15 kwietnia 2013r. zmienił postanowienia Komornika uchylając je w punktach 3, 4 i 5, w których komornik ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 1698,39zł i w całości obciążył nimi dłużników, wezwał dłużników do zapłaty kosztów oraz przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 600zł. Sąd Rejonowy ponadto obciążył wierzyciela wydatkami w kwocie 116,30zł i zasądził od wierzyciela na rzecz dłużników koszty postępowania.

Sąd Rejonowy uzasadnił, że postępowanie egzekucyjne było prowadzone na podstawie wniosku z 14 listopada 2008r. w oparciu o tytuł wykonawczy - nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Zabrzu z dnia 9 lipca 2008r. sygn. akt VIII Nc 1216/08, zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 23 października 2008r. Komornik sądowy dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika i podjął próbę zajęcia ruchomości. Postępowanie zawieszono 20 maja 2009r. wobec wstrzymania wykonania tytułu wykonawczego, a następnie umorzono postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013r. Nie wyegzekwowano żadnej kwoty.

Sąd Rejonowy wskazał, że postępowanie egzekucyjne zostało umorzono na skutek upadku podstawy do jego prowadzenia i winno zostać umorzono już 4 maja 2009r., kiedy Sąd Rejonowy przywrócił dłużnikom termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty. Wskazał także, że podstawą rozstrzygnięcia o kosztach jest art. 770 k.p.c. i postanowienie komornika było prawidłowe. Sąd jednocześnie uznał, że o ile komornik jest związany treścią art. 770 k.p.c., o tyle Sąd rozpoznający skargę dłużnika na postanowienie o ustaleniu kosztów egzekucji ma prawo stosować ogólne przepisy o kosztach procesu art. 98 i nast. k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Rejonowy uznał, że brak jest podstaw do obciążenia opłatą egzekucyjną tak dłużników jak i wierzyciela. W postępowaniu nie wyegzekwowano żadnej kwoty, a podjęte czynności nie były pracochłonne. Pokryte natomiast winny zostać wydatki komornika, które winien pokryć wierzyciel jako przegrywający sprawę. Sąd Rejonowy wskazał na oczywiście niewłaściwe postępowanie wierzyciela, który wskazując błędny adres dłużników uzyskał tytuł wykonawczy i wszczął egzekucję.

Rozstrzygnięcie to zaskarżył Komornik Sądowy P. W., wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenie skargi jako bezzasadnej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Komornik zarzucił, iż Sąd nieprawidłowo rozpoznał sprawę w zakresie stosowania art. 825 pkt. 1 k.p.c. w zw. z art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Skarżący podniósł, że każde wszczęcie postępowania egzekucyjnego powoduje powstanie kosztów, na które składają się opłaty i wydatki gotówkowe. Orzekanie o braku możliwości naliczenia opłaty stosunkowej nie znajduje uzasadnienia w przepisach art. 49 cyt. ustawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Nie można zgodzić się z Sądem Rejonowym zarówno co do ustaleń faktycznych jak i argumentów, które legły u podstaw wydania zaskarżonego postanowienia. Przede wszystkim podkreślić należy, że komornik sądowy jako organ egzekucyjny zgodnie z art. 804 k.p.c. nie jest uprawniony do badania zasadności wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Egzekucja została wszczęta w oparciu o tytuł wykonawczy. Fakt utraty mocy przez nakaz zapłaty na skutek wniesienia sprzeciwu nie powoduje umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa. Konieczny jest wniosek w tym zakresie wniosek wierzyciela. Nieuprawniony jest pogląd Sądu I instancji, iż egzekucja winna zostać umorzona już z chwilą przywrócenia dłużnikom terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty jak również, że umorzenie nastąpiło na skutek upadku tytułu wykonawczego. Należy zwrócić uwagę, że kodeks postępowania egzekucyjnego nie przewiduje takiej podstawy umorzenia postępowania. Podstawą umorzenia był wniosek wierzyciela zgłoszony w dniu 12 kwietnia 2013r. a zatem podstawą prawną umorzenia był art. 825 pkt. 1 k.p.c. (Komornik Sądowy błędnie wskazał w postanowieniu z dnia 15 kwietnia 2013r. jako podstawę umorzenia art. 825 pkt. 2 k.p.c.).

Podkreślić należy, że dłużnicy kwestionowali samą zasadę obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego. Nie podnosili natomiast zarzutów odnośnie wyliczenia przez komornika sądowego wysokości kosztów i okoliczności uzasadniających obniżenie opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 49 ust. 7 – 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Brak było więc podstaw do uruchamiania instytucji prawnej upoważniającej sąd egzekucyjny do miarkowania ustalonej przez komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne wysokości opłaty stosunkowej naliczonej w oparciu o art. 49 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, Sąd Rejonowy natomiast mimo braku takiego wniosku w uzasadnieniu odniósł się do takich okoliczności jak niski nakład pracy czy niewyegzekwowanie

żadnej kwoty, wykraczając poza żądanie zgłoszone w skardze. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt. 1 k.p.c. komornik na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Ustęp 2a tego artykułu stanowi, że przepis ust. 2 nie stosuje się jeżeli dłużnik wykaże, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio. Zgodnie z art. 49 ust. 4 w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty egzekucyjne, uiszcza wierzyciel. Wynika z tego zatem, że aby obciążyć wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 49 ust. 4 cytowanej ustawy oraz art. 770 k.p.c. koniecznym jest wykazanie przez dłużnika okoliczności świadczących o tym, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego było niecelowe. Samo uchylene nakazu zapłaty w toku dalszych czynności procesowych podjętych przez dłużników nie uzasadnia przyjęcia, że w chwili kiedy wierzyciel dysponując tytułem wykonawczym skierował do organu egzekucyjnego wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie były to czynności celowe.

Sąd Rejonowy wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia na oczywiście niewłaściwe postępowanie wierzyciela, który wskazując błędny adres dłużników uzyskał tytuł wykonawczy i wszczął egzekucję. Takie ustalenie jednak nie wynika ani z twierdzeń zawartych przez dłużników w skardze na czynności komornika ani z akt egzekucyjnych. Co więcej w aktach egzekucyjnych znajdują się dowody doręczeń zawiadomień o wszczęciu egzekucji dla dłużników na adres wskazany przez wierzyciela i doręczenia te były skuteczne wobec prawidłowego doręczenia poprzez zastępcze poprzez dwukrotne awizo. Należy domyślać się, że podobnie było z doręczeniami odpisów nakazów zapłaty dla dłużników. Trudno wierzycielowi stawiać zarzut, że wskazał taki adres celowo, skoro organ doręczający, wówczas Poczta Polska, nie odnotowała, że adresat pod wskazanym adresem nie mieszka czy jest nieznany. Dłużnicy w toku tego postępowania takich zarzutów wierzycielowi nie stawiali i nie wykazywali jakichkolwiek okoliczności, które wskazywałyby na oczywiście niesumienne działanie wierzyciela, uzasadniające obciążenie go kosztami postępowania egzekucyjnego. Sąd Okręgowy w tym zakresie podziela w całości wywody zawarte w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 8 marca 2013r. sygn. III CZP 109/12.

Reasumując, z tych powodów na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.